

Tisková zpráva, 23. září 2025

Podpora nadaných žáků ve volebních programech stran a hnutí

*Na podporu informovanějších předvolebních debat vydává think-tank IDEA při CERGE–EI tematické přehledy toho, jak programy hlavních stran a hnutí reflektují důležité sociálně-ekonomické problémy, výzvy a odborná doporučení. Další z přehledů se týká systému **identifikace a podpory nadaných žáků** a navazuje na [tematické studie IDEA¹](#) a také na [video-spot IDEA Talks](#). Postupně budou vydávány obdobné přehledy k dalším tématům.*

Systémové výzvy a doporučení IDEA: Podpora talentovaných dětí je klíčová nejen pro rozvoj jejich individuálních schopností, ale i pro budoucí hospodářský růst. IDEA upozorňuje, že v českých školách chybí systémové řešení identifikace a podpory nadaných. Dnes se talent většinou odhaluje jen díky iniciativě rodičů a učitelů. Příliš často pak dochází k přehlížení nadaných z méně podnětného prostředí. Doporučujeme zavést plošný systém identifikace nadaných přímo ve školách, podpořit cílenou podporu dětí ze znevýhodněného prostředí a systematictěji vzdělávat učitele i rodiče v práci s nadáním.

Z volebních programů: Téma podpory nadaných žáků se v předvolebních programech objevuje jen u části stran a hnutí, a většinou jen v podobě obecných příslibů. Programy ANO, SPD či Přísaha obecně deklarují zajištění podmínek pro rozvoj talentu. Koalice SPOLU mluví o „inkluzi s rozumem“, která by nebránila rozvoji nadaných. Motoristé sobě navrhují systém mikrocertifikátů, jehož využití pro práci s nadanými dětmi je však nejasné. Nejblíže doporučením IDEA je program STAN, který jediný zmiňuje nutnost včasné diagnostiky už v mateřských školách a zdůrazňuje vzdělávání učitelů.

¹ <https://idea.cerge-ei.cz/talent/>

Nedostatečná podpora talentovaných dětí ve společnosti se odráží v nedostatku konkrétních návrhů ve většině programů. Reforma víceletých gymnázií či změny pravidel inkluze, které některé programy zmiňují, samy o sobě neřeší nedostatky v identifikaci a podpoře nadaných žáků. Žádoucí je vytvoření efektivní strategie, která by dokázala rozpoznat a podpořit potenciál všech dětí bez ohledu na jejich zázemí.

Identifikace a podpora talentů v programech politických stran a hnutí	
	<i>"Pro nadané žáky zajistíme podmínky, které podpoří jejich talent a rozvoj. Společné vzdělávání považujeme za důležité, ale podrobíme ho zásadní revizi, aby péče o znevýhodněné žáky nebyla na úkor ostatních dětí."</i> <i>"Vytvoříme také kvalitní podmínky pro rozvoj nadaných žáků, kteří budou mít možnost plně rozvinout svůj potenciál."</i>
	<i>"Podpora talentovaných dětí – diagnostika a individuální rozvoj nadaných dětí prostřednictvím systému mikrocertifikátů."</i>
	Zveřejněný program k tématu nic neobsahuje.
	<i>"Podpoříme nadané studenty, těm poskytneme individuální přístup, speciální programy a rozvineme jejich talent."</i> <i>"Podpoříme: ... Podporu nadaných studentů."</i>
	<i>"Vzdělávací systém by se měl zaměřit také na výchovu talentů a oceňovat výjimečné výkony spíše než usilovat o inkluzi a rovné výsledky."</i>
	<i>"Inkluze s rozumem: Upravíme pravidla inkluze, aby nebránila rozvoji nadaných studentů. Zajistíme, aby byla cílená a smysluplná, přizpůsobíme výuku individuálním potřebám studentů. Každý tak bude rozvíjet svůj potenciál na maximum."</i>
	Zveřejněný program k tématu nic neobsahuje.
STAROSTOVÉ	<i>"Zajištění možnosti provádět včasnou diagnostiku už v mateřské škole za účelem poskytnutí specifické podpory dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, dětem z méně podnětného prostředí i talentovaným dětem, a to v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami."</i> <i>"Podpoříme vznik vzdělávacích programů pro učitele, aby uměli lépe rozpoznat nadané děti a pracovat s nimi."</i> <i>"Navrhujeme efektivní změnu financování regionálního školství, která umožní navýšit finanční prostředky pro školy působící v objektivně náročnějších podmínkách. Zlepšíme strukturu výuky a zajistíme adekvátní podporu talentovaných žáků."</i>

- Celý text přehledu [zde](#)
- Studie k tématu [zde](#)
- Video spot k tématu, *IDEA Talks pro volby '25* [zde](#) nebo <https://www.youtube.com/@CERGE-EI/playlists>

Kontakt na autorku přehledu:

Alena Bičáková, alena.bicakova@cerge-ei.cz, +420 – 224 005 200

Administrativní kontakt pro média:

Eva Peňázová, eva.penazova@cerge-ei.cz, +420 - 602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea@cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Ekonomickém ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Ekonomického ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.

S podporou

